პირველი მაისი

დღეს პირველი მაისია — მთელი ქვეყნის მშრომელთა ძალების საბრძოლო დათვალიერების დღე, დღე მშრომელთა საერთაშორისო სოლიდარობისა კაცობრიობის ნათელი მომავლისათვის ბრძოლაში. მხოლოდ სამოცდაათი წელიწადი გვაშორებს პირველი მაისობებისაგან. მსოფლიოში კი ამ დროში კოლოსალური ცვლილებები მოხდა. ახლა კაცობრიობის მესამედი, რომელიც სოციალიზმის მძლავრ ბანაკს წარმოადგენს, აღნიშნავს პირველ მაისს, როგორც მშვიდობისა და შემოქმედებითი შრომის დიდ დღესასწაულს კომუნიზმის სადიდებლად.

ამ დიდ დღესასწაულს ჩვენი ქვეყნის მშრომელები აღნიშნავენ შვიდწლედის გრანდიოზული პროგრამის განხორციელებისათვის გაჩაღებული შრომითი აღმავლობის ვითარებაში. ისინი, მშობლიური კომუნისტური პარტიის ისტორიული გადაწყვეტილებებით აღფრთოვანებულნი, მთელ ძალებს ძაბავენ იმისათვის, რათა თავიანთი წვლილი შეიტანონ კომუნიზმის მშენებლობის დიად საქმეში. საბჭოთა ადამიანებმა, ახორციელებენ რა კომუნიზმის მშენებლობის დიად პროგრამას, წარმატებით დაამთავრეს შვიდწლედის პირველი წელი და იბრძვიან დიადი გეგმის მეორე წლის დავალებათა ვადაზე ადრე შესრულებისათვის.

საბჭოთა ხალხთან ერთად დიადი გამარჯვებებით ხვდებიან საპირველმაისო დღესასწაულს სახალხო დემოკრატიული ქვეყნების მშრომელები, რომლებიც წარმატებით აშენებენ სოციალიზმს. ამ დღეს სოციალიზმის ბანაკის ქვეყნების მშრომელებთან ერთად კაპიტალისტური ქვეყნების მშრომელები ერთხელ კიდევ აჩვენებენ თავიანთ უძლეველ ნებასა და მტკიცე დარაზმულობას საერთაშორისო დაძაბულობის შენელებისათვის, მშვიდობის განმტკიცებისათვის ბრძოლაში. მსოფლიოს მშრომელი მასები კარგად ხედავენ, რომ მხოლოდ სოციალიზმი გადაწყვეტს დაღებითად მათს სასიცოცხლო პოლიტიკურსა და ეკონომიურ ინტერესებს. ამიტომ ისინი იმედის თვალით შეჰყურებენ სოციალიზმის ბანაკს, რომელიც დღითი-დღე მტკიცდება და გაბედულად მიდის წინ, მარქსიზმ-ლენინიზმის დროშით, კომუნიზმისაკენ.

ჩვენი დროის ერთ-ერთი შესანიშნავი დამახასიათებელი ნიშანია ეროვნულ-განმათავისუფლებელი მოძრაობის აღმავლობა კოლონიალურსა და დამოკიდებულ ქვეყნებში. ამ ქვეყნების ხალხები პირველი მაისის დღეს მტკიცედ მოითხოვენ, რათა მოიშორონ კოლონიალური ჩაგვრის უღელი, გათავისუფლდნენ და ეროვნული დამოუკიდებლობა მოიპოვონ. ყოველ წელს სულ ახალი და ახალი წარმატებები მოაქვს მშვიდობის, დემოკრატიისა და სოციალიზმის საქმისათვის. მძლავრი სოციალისტური ბანაკი იბრძვის მაღალი და კეთილშობილური იდეალების — ურღვევი მშვიდობისა და საერთაშორისო უშიშროებისათვის. საბჭოთა წინადადებები საყოველთაო და სრულ განიარაღებაზე, საბჭოთა კავშირის უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმის გადაწყვეტილება საბჭოთა კავშირის შეიარაღებული ძალების ახალი მნიშვნელოვანი შემცირების შესახებ, ნ. ს. ხრუშჩოვის ისტორიული ვიზიტები ამერიკის შეერთებულ შტატებში, აზიის ქვეყნებში, საფრანგეთში, ფართო გამოხმაურებას პოულობენ კეთილი ნების ყველა ადამიანის გულში, როგორც ნამდვილი, უტყუარი საბუთები ჩვენი ქვეყნის მშვიდობისმოყვარული პოლიტიკისა. მაგრამ კაპიტალისტური ქვეყნების რეაქციული წრეები ყოველნაირად ცდილობენ არ დაუშვან საერთაშორისო დაძაბულობის შენელება და აშკარად გამოდიან ომის პროპაგანდისტებად — სოციალიზმის ბანაკზე ჯვაროსნული ლაშქრობის პროპაგანდისტებად. მაგრამ როგორიც არ უნდა იყოს მათი სურვილი, მსოფლიოს ხალხებს სძულთ ომი, რადგან მათ უკვე ორჯერ განიცადეს მსოფლიო ომის შემაძრწუნებელი შედეგები და მომავალში ისინი არავის აღარ მისცემენ უფლებას ახალი ომი მოახვიონ თავზე კაცობრიობას.

ამიტომ, აღნიშნავენ რა თავიანთი საერთაშორისო სოლიდარობის დღეს, მთელი მსოფლიოს მშრომელები მჭიდროდ ირაზმებიან მშვიდობის დაცვის დიადი დროშის ქვეშ, რომელიც მტკიცედ უპყრავთ ხელში სოციალიზმის ბანაკის ქვეყნებს საბჭოთა კავშირის მეთაურობით.

გაუმარჯოს პირველ მაისს, მშრომელთა საერთაშორისო სოლიდარობის დღეს!

პროლეტარებო ყველა ქვეყნისა, შეერთდით!

ახალგაზრდა სტალინელი

ი. ბ. სტალინის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის პარტიული კომიტეტის, რექტორატის, კომკავშირის კომიტეტისა და პროფკომის ორგანო

Ахалгазрда Сталинели — орган парткома, ректората, комитета АКСМ и профкома Тбилисского государственного университета имени И. В. СТАЛИНА

№ 15 (290) | გამოცემის მეცხრე წელი. კვირა, 1 მაისი, 1960 წ. | ფასი 15 კაპ.

ვ. ი. ლენინის დღეები უნივერსიტეტში

სამეცნიერო სესიები

ვ. ი. ლენინის დაბადებიდან 90 წლისთავს მიეძღვნა სამეცნიერო სესია, რომელიც ამას წინათ ჩაატარა იურიდიულმა ფაკულტეტმა.

სამეცნიერო სესიაზე მოსმენილ იქნა მოხსენებები: „ვ. ი. ლენინი სოციალისტური მართლმსაჯულების შესახებ" (მომხს. დოც. ბ. ფურცხვანიძე), „ვ. ი. ლენინი შრომის დისციპლინის შესახებ" (მომხს. დოც. ე. ნეიძე), „ვ. ი. ლენინი კაპიტალიზმიდან სოციალიზმში გადასვლისა და პროლეტარიატის დიქტატურის სახელმწიფოებრივ ფორმათა შესახებ" (მომხს. დოც. გ. ერემოვი), „ლენინური საკონცესიო პოლიტიკა და მისი ისტორიული მნიშვნელობა" (მომხს. დოც. ს. ჯორბენაძე).

•

19 აპრილს მარქსიზმ-ლენინიზმის ინსტიტუტის საქართველოს ფილიალში შედგა საქ. სსრ მეცნიერებათა აკადემიის, მარქსიზმ-ლენინიზმის ინსტიტუტის საქართველოს ფილიალის და ჩვენი უნივერსიტეტის გაერთიანებული სამეცნიერო სესია, მიძღვნილი ვ. ი. ლენინის დაბადების 90 წლისთავისადმი.

სესიაზე მოხსენებებით გამოვიდნენ დოც. ლ. გორგილაძე — „ვ. ი. ლენინი რევოლუციური მეცნიერების კორიფე", დოც. ბ. ჟღენტი — „ვ. ი. ლენინის სახე ქართულ საბჭოთა ლიტერატურასა და ფოლკლორში", საქ. სსრ მეცნიერებათა აკადემიის ეკონომიკის ინსტიტუტის უფროსი მეცნიერ-თანამშრომელი ა. ნუცუბიძე — „ვ. ი. ლენინი კომუნიზმის მშენებლობის შესახებ" და მარქსიზმ-ლენინიზმის ინსტიტუტის საქართველოს ფილიალის დირექტორი ე. ქსიაშვილი — „ვ. ი. ლენინი და საქართველოს ბოლშევიკური ორგანიზაციები".

დიდი ლენინის სახელი რუკაზე

საბჭოთა ადამიანები, მსოფლიოს ყველა პროგრესული ადამიანი დიდი აღფრთოვანებით, მაღალი შრომითი მაჩვენებლებით შეხვდნენ დიდი ლენინის დაბადების 90 წლისთავს.

ჩვენი ფაკულტეტის სტუდენტები ემზადებიან წარმატებით ჩააბარონ საგაზაფხულო გამოცდები, ეს კარგი საჩუქარი იქნება ლენინის დაბადების 90 წლისთავის აღსანიშნავად; კიდევ ერთი კარგი საქმე გააკეთეს სტუდენტებმა ქ. ლეფონავამ და ვ. გუჯაბიძემ, მათ დოც. გრ. ზარდალიშვილის ხელმძღვანელობით სსრ კავშირის რუკაზე თვალსაჩინოდ აღნიშნეს ის ქალაქები და რაიონები, რომლებიც დიდი ლენინის სახელს ატარებენ.

ეს რუკა დერეფანში თვალსაჩინო ადგილზეა გამოკრული.

ს. ხარძეიშვილი

ჯუმბერ ტიკარაძე

სამაისო

აზვირთება მაისური,
სილამაზე ფერთა,
სიმღერებში ჩანისლული
გაზაფხულის ფეთქვა,
სიკეკლუცე ყვავილების,
სიკეკლუცე სივრცის,
ველარ იტევს
ფართო ქუჩა —
მზეს,
ხალხს,
დროშებს,
სიცილს.
ეს მაისი ეს სინაზე,
ეს სიმწვანე მთათა...
ფრთები მინდა,
ფრთები მინდა, —
ფრენა მინდა ქართან,
დღეს განვიცდი
უჩვეულოდ
მზეს,
ხალხს,
დროშებს,
სიცილს,
და ვითვრები
გაზაფხულით,
ცით,
სიმწვანით,
მიწით.
ქუჩებს, ფიქრებს
მაისი და
სიკეკლუცე ფარავს.
მაისია,
სიმღერები —
ჩქარა,
ჩქარა,
ჩქარა!

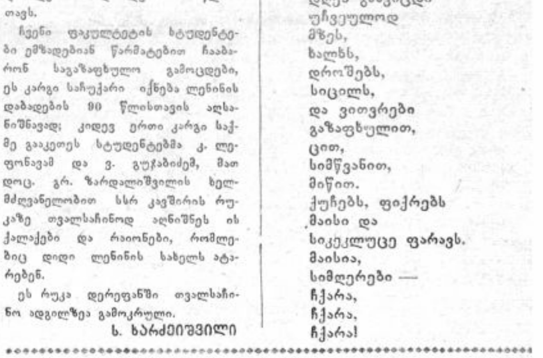

დღით-დღე იზრდება და კეთილმოწყობილი ხდება ჩვენი უნივერსიტეტის სტუდენტთა სასწავლო ბაზა. უნივერსიტეტის მრავალრიცხოვან კაბინეტ-ლაბორატორიებში სტუდენტები პრაქტიკულად ეუფლებიან მეცნიერების საფუძვლებს, იღრმავებენ თეორიულ ცოდნას.

სურათზე: ფიზიკის ფაკულტეტის IV კურსის სტუდენტები — ლუიზა მირიანაშვილი და კოტე ხომერიკი ლაბორატორიაში მუშაობენ დენის არაძირითადი გადამტანების დიფუზიური განარბენის განსაზღვრაზე.

ფოტო **ზ. ზაბუნიასი**

სურათზე: გეოგრაფია-გეოლოგიის ფაკულტეტის მეტეოროლოგია-კლიმატოლოგიის სპეციალობის II კურსის ფრიადოსანი სტუდენტი ნოდარ ასლანიკაშვილი უნივერსიტეტის მეტეოროლოგიურ სადგურში ხელსაწყო პირანომეტრის საშუალებით აწარმოებს დაკვირვებას გაბნეულ რადიაციაზე.

ფოტო **გ. გაბუნიასი**

შაბათობა მოაწყვეთ

სტუდენტთა ქალაქში მცხოვრებმა სტუდენტებმა სტუდქალაქის გამწვანების მიზნით მოაწყვეთ შაბათობა. მუშაობის დროს ერთმანეთს სცვლიდნენ ხალისიანი ჭაბუკები და ქალიშვილები, ისინი ასუფთავებდნენ, ბარავდნენ და თოხნიდნენ ნაკვეთს.

კარგი მუშაობით გამოირჩეოდნენ სტუდენტები: ნ. ლომიძე (სამხატვრო აკადემია), ო. ჭაჭულიანი, ს. ხარძიანი (სამედიცინო ინსტიტუტი), მ. ბიწაძე, უ. მოსულიშვილი, პ. კაპანაძე, ნ. მგელაძე, გ. ელერდაშვილი, ა. ნიკოლაიშვილი, (სასოფლო-სამეურნეო ინსტიტუტი), ნ. ყვიმჩიევი, შ. ზედგინიძე, ვ. მეტრეველი, ც. წითლანაძე, კ. მიქაილოვა, ც. ქიტიაშვილი, ე. გონაშვილი, ც. ნემსაძე, ლ. გოგინაშვილი, ე. თვალიაშვილი, ე. მიქაძე, მ. ხანჯალაშვილი და მ. შალამბერიძე (უნივერსიტეტი).

ლილი ზურაბაშვილი,
„ახალგაზრდა სტალინელის" საკუთარი კორესპონდენტი.

სურათზე: გეოგრაფია-გეოლოგიის ფაკულტეტის ჰიდროლოგიის სპეციალობის III კურსის სტუდენტებს (მარცხნიდან მარჯვნივ) — მ. გვიშიანს, დ. შაქარაშვილსა და ნ. ვეკუას ხმელეთის ჰიდროლოგიის პრაქტიკუმზე საგნის მასწავლებელი, დოც. თ. კიკილაშვილი (მარცხნიდან მეორე) უმოწმებს შესრულებულ პრაქტიკულ დავალებებს.

ფოტო **ზ. რუსიასი**

ფაკულტეტის სამეცნიერო სესია

ფილოლოგიის ფაკულტეტზე კარგი ტრადიცია დამკვიდრდა: ფაკულტეტის სამეცნიერო საბჭო ყოველწლიურად ატარებს სამეცნიერო სესიას. მიმდინარე წელს, რიგით VI სამეცნიერო სესია მიეძღვნა ვ. ი. ლენინის დაბადებიდან 90 წლისთავს. სესია მიმდინარეობდა ენათმეცნიერების, ლიტერატურათმცოდნეობის და რუსული ენის სექციებში.

ენათმეცნიერების სექციაზე მოისმინეს მოხსენებები: პროფ. **გ. ახვლედიანის** — „პრევერბთა ფუნქციების შესახებ ქართულსა და ოსურში", პროფ. **ვ. თოფურიას** — „სინტაქსური კონსტრუქცია ლაკურ ენაში ქართველურ ენებთან შედარებით", პროფ. **თ. შარაძენიძის** — „ტიპოლოგიური შედარების (შეპირისპირებითი მეთოდის) ადგილისათვის ენათმეცნიერებაში", დოც. **ზ. ჭუმბურიძის** — „საკუთარ სახელთა ბრუნება სვანურში", დოც. **აკ. ურუშაძის** — „ჰენიოხიაჰენიოხეთი თუ ჰენეთი". პროფ. **არნ. ჩიქობავას** — „ქართული ზმნის ნაკვთების დაჯგუფების საკითხისათვის", პროფ. **ქ. ლომთათიძის** — „ზ ბგერის წარმომავლობისათვის ქართველურ ენათა ზოგ ფუძეში", ფილოლოგიურ მეცნიერებათა კანდიდატის **ნ. ქუთელიას** — „B სისტემის კომპლექსთა პირვანდელი სახის აღდგენისათვის", დოც. **მ. ანდრონიკაშვილის** — **„მარ-, ფარდ-, ვარს-** და **გერინ- II ზრუნ-** ფუძეთაგან ნაწარმოები ლექსიკური ჯგუფების შესახებ ქართულში", ასისტენტ **ნ. აბესაძის** — „მიმართებითი ზმნიზედა სვანური ენის ქვეწყობილ წინადადებაში", პროფ. **გ. როგავას** — „ბგერათშესატყვისობათა დარღვევის შემთხვევებისათვის ქართველურ ენებში", დოც. **ი. ცერცვაძის** — „მახვილი და ფუძეში ხმოვნის ამოღება ხუნძურ ენაში", ასპირანტ **ი. აბდულაევის** — „«დერბენტ-ნამეს» ხელნაწერის ლაკური ვარიანტის შესახებ", ლაბორანტ **კ. პრულაშვილის** — „ქართულიდან ნასესხები ერთი სუფიქსი ბაცბურ (წოვა-თუშურ) ენაში", დოც. **ო. ურიდიას** — „მეგრულის სინტაქსური თავისებურებანი ქართულთან მიმართებით", და დოც. **თ. ფაშალიშვილის** — „ძველი ქართული ტერმინოლოგიისათვის: ეფრემ მცირე".

ლიტერატურათმცოდნეობის სექციაში მოსმენილი იქნა პროფ. **ვ. შადურის** მოხსენება — „დავიწყებული რევოლუციონერი პოეტი — ლილა მოხევე", დოც. **ტ. კვანჭილაშვილის** — „მ. ჯავახიშვილის აღრინდელი პუბლიცისტიკა", დოც. **დ. ფანჩულიძის** — „ალექსანდრე ჭავჭავაძე როგორც «მთარგმნელი»", პროფ. **პ. ბერაძის** — „რიცხვთა სიმბოლიკისათვის იოანე-ზოსიმეს მრავალმარცვლიან იამბიკოში", უფროსი მასწავლებლის **ქ. ცხადაძის** — „თეიმურაზ ბატონიშვილის «ივერიის ისტორიის» ერთი ქართული წყაროს შესახებ", დოც. **გ. გაჩეჩილაძის** — „მხატვრული თარგმანის პრობლემა თანამედროვე დასავლეთში" და დოც. **ნ. ორლოვსკაიას** — „ქართული თემატიკა კ. გოლდონის შემოქმედებაში".

რუსული ენის სექციაზე მოსმენილ იქნა მოხსენებები: დოც. **თ. მრევლიშვილის** — „რთული დაქვემდებარებული წინადადების საკითხისათვის", დოც. **ტ. ბელინსკაიას** — „ფონემათა ძლიერი პოზიციების არაზუსტი გამოყოფა — სხვადასხვა ფონოლოგიური თეორიების შეცდომა", უფროსი მასწავლებლის **მ. ჩხიკვაძისა** — „ა. ნ. ტოლსტოის რომანის «პეტრე I» სინტაქსური თავისებურებანი", დოც. **ე. კრემერის** — „მოძრაობის აღმნიშვნელი რუსული ზმნები სხვა სლავური ენების ასეთივე ზმნებთან შედარებაში", დოც. **დ. მგელაძის** და მეცნიერების კანდიდატის **ნ. კოლესნიკოვისა** — „რუსული ენის თანამედროვე განმარტებით ლექსიკონებში ტოპონიმიკური წარმოშობის სიტყვათა გადმოცემა", დოც. **ვ. ეიდკოსი** — „საქართველოს სსრ ბოგდანოვკის რაიონის რუსული მეტყველების ფონეტიკურ თავისებურებათა დიალექტოლოგიური რუკები", დოც. **ა. ხიდეშელის** — „საქართველოს სსრ ბოგდანოვკის რაიონის რუსული სოფლების მეტყველების მორფოლოგიური მოვლენების დიალექტოლოგიური რუკები" და დოც. **მ. მულკიჯანიანის** — „საქართველოს სსრ ბოგდანოვკის რაიონის რუსული სოფლების მეტყველების სინტაქსური და ლექსიკური თავისებურებების დიალექტოლოგიური რუკები".

სესია ორგანიზებულად და მაღალ მეცნიერულ დონეზე ჩატარდა.

სამუშაოზე განაწილება

მეხუთეკურსელები განსაკუთრებული მღელვარებით ელოდნენ სამუშაოზე განაწილებას და, აი, ეს დღეც დადგა. განაწილება დაიწყო 19 აპრილს. ჯერჯერობით განაწილდნენ მექანიკა-მათემატიკის, დასავლეთ ევროპის ენებისა და ლიტერატურის, აღმოსავლეთმცოდნეობის, გეოგრაფია-გეოლოგიის (გეოგრაფიის სპეციალობა), ბიოლოგიის, ფილოლოგიის, ფიზიკისა და ეკონომიური ფაკულტეტების კურსდამთავრებულები. უახლოეს ხანებში განაწილდებიან ქიმიის, ისტორიის, იურიდიული ფაკულტეტების კურსდამთავრებულნი.

დიდი სიყვარულით და მღელვარებით ელიან მეხუთეკურსელები ახალი, დიდი ცხოვრების დაწყებას. ფიზიკის ფაკულტეტის კურსდამთავრებულებმა: ემა ბოჟიკმა და რევინა იაკოვლევამ ზაბაიკალიეში წასვლა გადაწყვიტეს. იქ ქალაქ ჩიტაში იმუშავებენ ისინი ინჟინერ-მეტეოროლოგებად. უნივერსიტეტის დამთავრებამდე კარგა ხნით ადრე გეოგრაფია-გეოლოგიის ფაკულტეტის სტუდენტებმა — ლაშარ ფულარიანმა და გიორგი თოდუამ კავშირი დაამყარეს ანტარქტიდის შემსწავლელ ექსპედიციასთან. სულ რაღაც ორიოდე თვე და ისინი თვითონაც ამ ექსპედიციის წევრები გა[...] დებიან. ქალაქ სარატოვში იმუშ[...] ვებენ ფიზიკის ფაკულტეტის კურ[...] დამთავრებულნი: ვახტანგ მაზანაშვი[...] ლი, პავლე პეტაშვილი, იური სლ[...] ვიცკი, ხოლო ახლად დაქორწინებუ[...] ნი — ნიკოლოზ ლოტოევი და ინე[...] ჩუბინიძე ქალაქ კალინინში მიდ[...] სამუშაოდ.

მაგრამ არიან გამონაკლისებიც. ლუ[...] ლა არველაძემ, რომელიც გეოგრ[...] ფია-გეოლოგიის ფაკულტეტს ამთა[...] რებს, უარი განაცხადა სამუშაო[...] წასვლაზე, ხოლო შოთა დონაძე (ფ[...] ზიკის ფაკ.) პირდაპირ ამბობს: [...] ჩემს მშობლიურ მახარაძეშიც კი [...] წავალ, მხოლოდ და მხოლოდ თბ[...] ლისში მინდა ყოფნაო.

ჩანს, ისინი უნივერსიტეტს კი [...] თავრებენ, მაგრამ სათანადოდ კი ვე[...] აღზრდილან. მათ ვერ შეუგნიათ რო[...] ისინი მოვალენი არიან სამშობლო[...] და ხალხის წინაშე. ასეთი ახალგაზ[...] დების მიმართ საჭიროა შეიქმნას ს[...] ზოგადოებრივი აზრი.

ასეთების რიცხვი მეტად მცირე[...] ჩვენი მეხუთეკურსელების დიდზე დ[...] დი ნაწილი ხალისით მიდის შეთავაზ[...] ბულ სამუშაოზე.

ა. გელაშვილ[...]

ორი სისტემის მშვიდობიანი თანაარსებობის ლენინური პრინციპი

დებულება ორი სისტემის მშვიდობიანი თანაარსებობის შესახებ პირველად წამოაყენა და დაასაბუთა ვ. ი. ლენინმა. სხვადასხვა სისტემის სახელმწიფოთა მშვიდობიანი თანაცხოვრების ეს იდეა გამომდინარეობს პროლეტარული რევოლუციის ლენინური თეორიიდან.

კაპიტალიზმის სოციალიზმით შეცვლა ბუნებრივი ისტორიული პროცესია. მაგრამ იგი, ლენინიზმის მიხედვით, პრაქტიკულად ხორციელდება მსოფლიო იმპერიალისტური ჯაჭვის არა ერთდროულად დამსხვრევის, არამედ მისი ცალკეული სუსტი რგოლების თანდათანობით ჩამოცილების გამო. მაშასადამე, კაპიტალისტური და სოციალისტური ქვეყნების არსებობა ერთდროულად ჩვენს პლანეტაზე სავსებით კანონზომიერია.

ახალგაზრდა საბჭოთა ქვეყანამ დიდი ოქტომბრის სოციალისტური რევოლუციის გამარჯვების პირველი დღიდანვე აიღო ყველა ქვეყანასთან მშვიდობიანი თანაცხოვრების ლენინური კურსი. 1917 წლის 8 ნოემბერს საბჭოების სრულიად რუსეთის მეორე ყრილობამ მიიღო ცნობილი დეკრეტი ზავის შესახებ, სადაც საბჭოთა მთავრობა მოუწოდებდა ყველა მეომარი ქვეყნის ხალხებს და მთავრობებს დაედოთ უანექსიო და უკონტრიბუციო ზავი.

ვ. ი. ლენინი იდგა ყველა ქვეყანასთან მტკიცე კავშირის პოზიციაზე. „დაე, ამერიკელი კაპიტალისტები ჩვენ ნუ შეგვეხებიან. ჩვენ მათ არ შევეხებით" — უპასუხებდა ლენინი ერთ-ერთი გაზეთის ამერიკელ კორესპონდენტს 1920 წელს, „ჩვენ მომხრე ვართ კავშირისა ყველა ქვეყანასთან გამოუკლებლივ" — დასძენდა ლენინი.

ორი სისტემის თანაარსებობას ვ. ი. ლენინი ხსნიდა მათ შორის ეკონომიური ურთიერთობის აუცილებლობით. ვ. ი. ლენინი სასტიკად ამათრახებდა მაგალითად „მემარცხენე კომუნისტებს", რომლებიც, თითქოს საერთაშორისო რევოლუციის ინტერესებისათვის, შეუძლებლად თვლიდნენ რაიმე შეთანხმებებს იმპერიალისტურ სახელმწიფოებთან. „იმპერიალისტურ სახელმწიფოებს შორის მოქცეული სოციალისტური რესპუბლიკა, ამგვარ შეხედულებათა თვალსაზრისით, — წერდა ლენინი, — ვერავითარი ეკონომიური ხელშეკრულების დადებას ვერ შეძლებდა, იგი ვერ იარსებებდა, თუ მთვარეზე არ გაფრინდებოდა".

ბურჟუაზიის იდეოლოგები ხშირად თეზისს ორი სისტემის მშვიდობიანი თანაარსებობის შესახებ უპირისპირებენ მარქსისტულ-ლენინურ დებულებას, რომ კაპიტალიზმი მთელ მსოფლიოში გარდუვალად შეიცვლება სოციალიზმით. ამ შემთხვევაში ისინი იდეოლოგიური ბრძოლის საკითხს ურევდნენ სახელმწიფოთა ურთიერთობის საკითხში. ორი სისტემის თანაარსებობის შესაძლებლობისა და აუცილებლობის აღიარება იმას კი არ ნიშნავს, რომ ჩვენ კაპიტალიზმს ვთავაზობთ რაიმე კომპრომისს იდეოლოგიურ საკითხებში. ცხადია, არა. კაპიტალისტურ და სოციალისტურ მსოფლმხედველობათა შერიგება შეუძლებელია. მაგრამ საქმე იმაშია, რომ ეს არცაა საჭირო ორი სისტემის მშვიდობიანი თანაარსებობისათვის.

ამიტომ იყო რომ 1922 წელს, როდესაც საქმე შეეხებოდა გენუის კონფერენციაში ჩვენი ქვეყნის მონაწილეობას, ვ. ი. ლენინი წერდა: „გასაგებია, გენუაში ჩვენ მივდივართ არა როგორც კომუნისტები, არამედ როგორც ვაჭრები".

ლენინის დებულება ორი სისტემის მშვიდობიანი თანაარსებობის შესახებ ძირშივე ამხელს კაპიტალიზმის აპოლოგეტთა თვალსაზრისს „რევოლუციის ექსპორტის" შესახებ. ლენინიზმი გვასწავლის, რომ არ შეიძლება სოციალიზმის ძალით შემოღება.

რევოლუცია უცხო ქვეყანაში, წერდა ლენინი, არ შეიძლება წარმოიშვას არც შეკვეთით და არც შეთანხმებით, „...ისინი მაშინ წარმოიშვებიან, როდესაც ათობით მილიონი ადამიანი იმ დასკვნამდე მიდის, რომ ასე ცხოვრება ამიერიდან არ შეიძლება".

ძირეული ცვლილებანი მოხდა საერთაშორისო განვითარებაში მეორე მსოფლიო ომის შემდეგ. სოციალიზმი გასცდა ერთი ქვეყნის ფარგლებს და გადაიქცა მსოფლიო სისტემად; შეიქმნა ე. წ. „მშვიდობის ზონა".

ტერიტორიითაც, მოსახლეობის რიცხვითაც, ბუნებრივი სიმდიდრეებითაც, — როგორც პარტიის XXI ყრილობაზე ამხ. ნ. ს. ხრუშჩოვი ამბობდა, — მშვიდობის მოყვარულ ქვეყნებს ახლა უპირატესობა აქვთ იმპერიალისტურ სახელმწიფოებთან შედარებით. ასეთ პირობებში შეიქმნა შესაძლებლობა თავიდან ავიცილოთ ომები, ხოლო შემდეგ კი სამუდამოდ გამოვრიცხოთ ისინი საზოგადოებრივი ცხოვრებიდან. საბჭოთა კავშირის კომუნისტური პარტიის მიერ წამოყენებული ეს დებულებანი შეადგენენ ახალ თეორიულ არგუმენტ[...] ორი სისტემის მშვიდობიანი თანაარ[...]ბობის თეზისის დასაბუთებისათვის.

თანამედროვეობის ერთ-ერთი დამ[...] სიათებელ არსებით ნიშანს შეად[...] იმპერიალიზმის კოლონიური სისტე[...] დაშლა. აზიისა და აფრიკის ხალხ[...] ამჟამად აქტიურ მონაწილეობას ი[...]ბენ მსოფლიოს ბედ-იღბლის გადაწყვე[...]ში. კოლონიალიზმის უღლისაგან [...] თავისუფლებული ქვეყნები მტკი[...] იცავენ სახელმწიფოთა შორის მშვიდო[...] ანი თანამშრომლობის კურსს. ამ მხ[...] განსაკუთრებული მნიშვნელობა [...] საერთაშორისო ურთიერთობის ცნო[...] 5 პრინციპს, რომელიც წამოაყენა ჩინ[...]მა და ინდოეთმა და მიიღო აზიისა [...] აფრიკის 29 სახელმწიფოს ბანდუნ[...] კონფერენციამ.

მშობლიური კომუნისტური პარ[...] განუხრელად ახორციელებს მსოფლ[...] ყველა ქვეყანასთან ეკონომიური თან[...]შრომლობის ლენინურ კურსს. სსრ [...]შირი ახლა ვაჭრობს მსოფლიოს 70-[...] მეტ ქვეყანასთან. საერთაშორისო [...]რობა კომუნისტურ პარტიას მიაჩ[...] მსოფლიო ერთიანი ბაზრის აღდგ[...] პირობად. ამიტომ ნაცვლად ლოზუნ[...]სა — „მოდით შევიარაღდეთ", ჩვენ [...] ყენებთ ლოზუნგს — „მოდით, ვ[...]როთ".

ლენინიზმის დროშით უდიდესი [...] მატებანი მოიპოვა მსოფლიო პრო[...]ტარიატმა. კიდევ უფრო დიად [...] მარჯვებებს უმზადებს მარქსიზმ-ლ[...]ნიზმს მომავალი ისტორიული ეპოქა.

ა. ი. ქოგალი[...]
ფილოსოფიურ მეცნიერე[...] კანდიდატი.

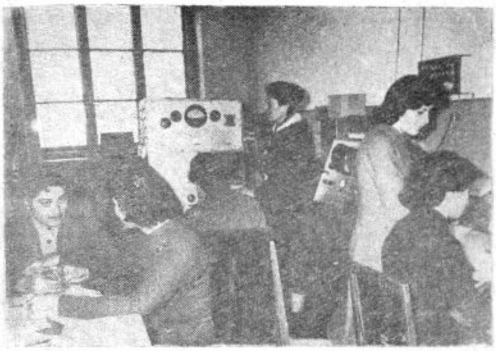

სურათზე: ფიზიკის ფაკულტეტის რადიოფიზიკის სპეციალობის დიპლომანტი სტუდენტები რადიოფიზიკის ლაბორატორიაში მუშაობენ თავიანთი სადიპლომო შრომების საბოლოო სრულყოფაზე.

ფოტო გ. გაბუნიასი

დავით დიოპი ახალგაზრდა აფრიკელი პოეტია (დაიბადა 1927 წ.) იგი მიეკუთვნება იმ პოეტების ჯგუფს, რომლებმაც სამშობლოს სიყვარული დაუკავშირეს ერთა ძმობასა და ინტერნაციონალიზმს. მისი ლექსები გაჟღენთილია დიდი იმედით — ჩაგრული შავკანიანების ახალი მომავლის, მშრომელი კაცობრიობის გამარჯვების დიადი რწმენით.

ქვემოთ ვაქვეყნებთ დავით დიოპის რამდენიმე ლექსის თარგმანს.

დავით დიოპი

ძალადობის გამოძახილი

წელში იხრები,
ფიქრები გძირავს,
სიკვდილი შენთვის
არაა ძვირი...
შენ მთელი ღამე
წამით არ გძინავს —
რომ სხვამ ნებივრად
იგემოს ძილი,
გადაგავიწყდა
სიცილის გემო,
ნუთუ ამდენი
ტანჯვა არ კმარა...
შენ, — ძმაო ჩემო,
წამოდექ ზემო,
მუშტშემართულმა
შესძახე: — „არა!"..

იტანჯე, ზანგო, საწყალო

იტანჯე, ზანგო, საწყალო,
შენს ზურგზე მათრახთ
ზუზუნი ისმის,
შრომობ, — ბედი კი
მაინც არ გწყალობს;
შეერთებულა
ოფლი და სისხლი.
იტანჯე, ზანგო საწყალო...
გრძელია დღენი,
ო, ძლიერ გრძელი,
თუმცა მონობა
არა, არ გიყვარს —
აფრიკის სპილოს
თეთრ-თეთრი ძვლები
თეთრ ბატონს უნდა
უზიდო დიდხანს.
იტანჯე, ზანგო, საწყალო...
შენი ცოლშვილი
შიმშილით კვდება,
ცარიელია ქოხში საწოლი,
ცარიელია —
შენ ცოლს იქნება
შენი ბატონის საწოლში სძინავს.
იტანჯე, ზანგო, საწყალო,
საკუთარ ბედივით შავო!...

* * *

თეთრმა მომიკლა მამა, —
ამაყი იყო იგი;
თეთრმა გათელა დედა, —
ლამაზი იყო იგი;
თეთრის ბრძანებით ძმამ
მზის ქვეშ მოდრიკა ქედი, —
ძლიერი იყო იგი...
თეთრმა ხელები თვისი,
ნალები ზანგთა სისხლით,
გამომიშვირა რისხვით...
მავალდებულებს წყნარად:
„ბიჭო, დამისხი წყალი!..."

თარგმანი ავთანდილ გურგენიძისა

შეხვედრა ძველ ბოლშევიკებთან

სტუდქალაქში მცხოვრები სტუდენტები ამასწინათ შეხვდნენ ძველ ბოლშევიკებს — მწერალ დავით სულიაშვილს, პროფესორ დ. მშვენიერაძეს და დოცენტ ნ. მატვეევს.

საღამო გახსნა სტუდენტთა საბჭოს თავმჯდომარემ ბორის ბარამიამ. სტუმრების საბრძოლო გზისა და ცხოვრება-მოღვაწეობის შესახებ მოხსენება წაიკითხა უნივერსიტეტის სტუდენტმა რ. სვანიძემ.

ძველ ბოლშევიკებს ლექსი მიუძღვნა გიორგი შეთეკაურმა.

უხუცესმა ბოლშევიკებმა მოიგონეს რევოლუციის მომზადებისა და ბრძოლების პერიოდი, შეხვედრები ლენინთან რუსეთსა და საზღვარგარეთ.

დ. სულიაშვილმა სტუდენტებს მოუთხრო ლენინთან ერთად შვეიცარიაში გატარებული დღეებისა და რუსეთს გამომგზავრების შესახებ.

დ. მშვენიერაძემ გაიხსენა სრულიად რუსეთის საბჭოების IX ყრილობა, რომლის დელეგატიც იგი იყო და რომელზედაც მან ნახა ლენინი, სტალინი, ძერჟინსკი, ორჯონიკიძე, ვოროშილოვი.

ნ. მატვეევმა ბევრი საინტერესო ეპიზოდი მოიგონა რევოლუციონერ ლუკიანე თაბუკაშვილის გმირული ცხოვრებიდან.

ჯ. ერგეტილი

დღეები პოლონეთში

არდადაგების პერიოდში უნივერსიტეტის სტუდენტთა ერთმა ჯგუფმა იმოგზაურა პოლონეთის სახალხო დემოკრატიულ რესპუბლიკაში. დღეს ვაქვეყნებთ ჩვენი კორესპონდენტის ჩანაწერებს ამ მოგზაურობის შესახებ.

1. "პოლიციელები და ქურდები"

ვარშავაში ტრამვაის მხოლოდ ერთი კარები აქვს. კარგად რომ დააკვირდე, მეორესაც შეამჩნევ, მაგრამ მეორე ყოველთვის დაკეტილია, ყოველ შემთხვევაში, ეს ასე იყო ჩვენი იქ ყოფნის დროს, ზამთარში. ასე რომ, თუ აუცილებელი გახდა გაკეთება წარწერებისა — „შესასვლელი" და „გამოსასვლელი", — ორივეს, ალბათ, ერთ კარებზე გააკრავენ.

მიუხედავად ასეთი „არეულობისა", მგზავრები სრულიად თავისუფლად მოძრაობენ. სხვათა შორის, აქ რიგიც არ იციან, მაგრამ არავინ არასდროს არ გაგისწრებს, არ მოინდომებს შენზე წინ ასვლას. ერთი სიტყვით, არ არის ის „დიადი მიზანი ცხოვრებისა", რომელიც ტრამვაიში ან ტროლეიბუსში სხვაზე ადრე ჩაჯდომაში გამოიხატება და რომელიც ასე დამახასიათებელია ზოგიერთი ჩვენი თანამოქალაქისათვის.

მაგრამ პირველად ეს ერთი კარები და ურიგობა იმის შთაბეჭდილებას ქმნის, რომ აქ არავითარი წესრიგი არ არის და, აბა, შენ იცი და შენმა ბიჭობამ.

იქნებ ეს იყო იმის მიზეზი, იქნება სხვა რამ, მაგრამ ერთხელ ასეთი ამბავი შეგვემთხვა:

* * *

პოლონური არც ერთს არ გვესმოდა, მაგრამ უკვე თბილისში დაგვარწმუნეს, რომ იგი ძალიან ჰგავს რუსულს და გასაგებადაც ადვილი იქნებაო.

ამ რწმენით აღჭურვილები ერთ ვარშაველს მივადექით და ქალაქის ცენტრისაკენ გზის სწავლება ვთხოვეთ.

— ყველა ტრამვაი მიგიყვანთ, გარდა 29-ისა და 31-სა.

უცხო ქალაქში რომ მგზავრობ, აუცილებლად ფანჯარაში იყურები. ზოგი ამაში მხოლოდ ქალაქის გაცნობის სურვილს ხედავს, მაგრამ ეს საქმის ერთი მხარეა. შენი პირველი მიზანია არ გასცდე იმ გაჩერებას, რომელზეც გითხრეს ჩამოდიო და გულკეთილ კონდუქტორს ისტორიული ძეგლების დასახელებას კი არ ეკითხები, არამედ — იმას, თუ კიდევ რამდენი გაჩერება დარჩა.

ვარშავაში კიდევ ერთი რამ ქმნის ფანჯარაში გახედვის აუცილებლობას: თუ კომპასის გამოგონებამდე ადამიანები ჩრდილოეთის ვარსკვლავის მეშვეობით იკვლევდნენ გზას, ვარშავაში ასეთი ვარსკვლავი კულტურის სასახლის უზარმაზარი შენობაა.

— სად ვიმყოფებით? ხომ არ დავიბენით?—და მიუხედავად იმისა, რომ საკმაო ინსტრუქტაჟი გვქონდა მიღებული ჩვენი მარშრუტის გარშემო, მაინც კისერწაგრძელეშულები ფანჯარას თვალს არ ვაშორებდით.

როცა თანდათან საკუთარი თავისადმი რწმენა ვიგრძენით, ტრამვაიმ ერთბაშად სულ სხვა მიმართულებით გადაუხვია. წარმოიდგინეთ უცხო ქალაქში ვართ, გაჩერებას რომ ვუცადოთ, ვინ იცის სად მიგვიყვანს? რომც მიგვიყვანოს, იქიდან გამოვაგნებთ! რომც გამოვაგნოთ, მივუსწრებთ კინოს?

მდგომარეობა კრიტიკული იყო, მაგრამ არც ჩვენ აღმოვჩნდით მოუმზადებლები ასეთი მოულოდნელობის წინაშე. არც ვაციეთ, არც ვაცხელეთ, ვიშვირეთ ფეხი და „იერუსალიმის ალეაზე" მოსიარულეთა წინაშე ტრამვაიდან გადმოხტომის ნაირსახეობათა ბუქი დავაყენეთ.

უნდა ითქვას ეფექტმა მოლოდინს გადააჭარბა, მაყურებელთაგან ერთი კი ისე გაოცდა, რომ თავი ვეღარ შეიმაგრა და დაუსტვინა...

გაგვაქროლა...

ეს სტვენა ძალიან ჰგავდა იმას, ჩვენს ბავშვობაში ტრამვაიდან გადმოხტომისას რომ გვსმენია.

— პროშუ პანოვე! — ჩვენს წინ მილიციელი იდგა.

შევრცხვით! რას იტყვიან? ჩამოვიდნენ სტუმრები და ხულიგნებივით იქცევიანო, ამ გაგანია მოძრაობის დროს წესრიგს არღვევენო და ა. შ. და ა. შ.

არა, პოლონური სრულიადაც არა ჰგავს რუსულს! ჩვენ ამაში სწორედ მაშინ დავრწმუნდით: ლაპარაკობდა ეს კაცი, გვეკითხებოდა რაღაცას და ჩვენ ვერაფერს ვიგებდით. საერთოდ, არ გვესმოდა რა ხდებოდა. ჩვენს ირგვლივ შეკრებილებს კი ჩვენზე უთითებდნენ, რაღაცას ამბობდნენ. მარტო იმას ვნატრობდით, ვარშავაში მეტრო ყოფილიყო, მისი ერთ-ერთი ხაზი ჩვენს ქვემოთ აღმოჩენილიყო, ჩაქცეულიყო და ჩვენც ჩავეტანეთ.

მაგრამ ვარშავაში მეტრო არ არის.

პოლიციელს დიდი, თაფლისფერი თვალები ჰქონდა, ქერა იყო, სახეც შესაფერი. იგი იცინოდა და მეგობრულად გვარტყამდა მხარზე ხელს, მერე ხელითვე გვანიშნა წადითო...

„სჯობს სიცოცხლესა ნაზრახსა"... კინაღამ გადავწყვიტეთ მანქანას შევვარდნოდით ბორბლებში, მაგრამ ესეც მოძრაობის წესების დარღვევა იქნებოდა.

* * *

რასაკვირველია, მომხდარი ამბის შესახებ ამხანაგებთან კრინტიც არ დაგვიძრავს და არც ის აგვიხსენით მეორე დღეს, თუ რატომ გავურბივართ ასე დაჟინებით ტრამვაით მგზავრობას, თუმცა თერმომეტრი—1°-ს უჩვენებს...

ვარშავის უნივერსალური მაღაზია ორიგინალურ შენობაშია მოთავსებული. ისეთი შთაბეჭდილებაა, თითქოს ეს უზარმაზარი სახლი რომლის კედლებში მარტო მინა და რკინაა, ოთხ ფეხზე, ოთხ სვეტზე დგას. ამაში რომ დავრწმუნებულიყავით ექსკურსიამძღოლმა ქუჩის მოპირდაპირე მხარეზე გადასვლა გვთხოვა.

გადავედით და...

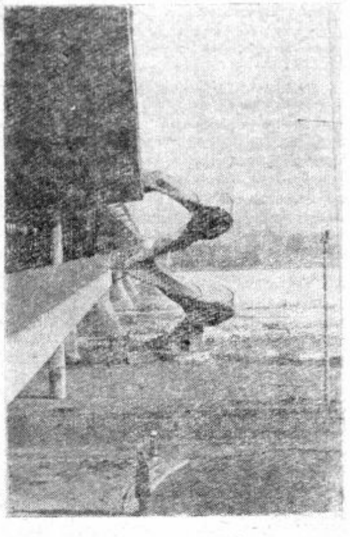

ისევ აგვაკანკალა: მილიციელი გვიახლოვდებოდა სასტვენით ხელში... თუმცა რა, მარტო ჩვენ ხომ არა ვართ, სხვებს მიხედოს, ჩვენ გუშინდელიც გვეყოფა. ბოლოს და ბოლოს აქ ექსკურსიამძღოლის მითითებით გადმოვედით.

მაგრამ გაგიგია? ამ კაცმა ამხელა ჯგუფს თვალი აარიდა და ჩვენკენ გამოემართა.

ჩვენ ზურგი შევაქციეთ.

— პანოვე, ჯენ დობრე, პანოვე! — დაიძახა ჩვენს უკან...

ჩვენკენ სახეგაბრწყინებული გუშინდელი ნაცნობი მილიციელი მოდიოდა.

— გამარჯობათ,! როგორ ბრძანდებით! ხომ კარგად ისვენებთ? მოგწონთ ჩვენი დედაქალაქი?

გვეკითხებოდა საქართველოზე, ჩვენს სურვილებზე, ჩვენს მიზნებზე, სწავლაზე, საერთაშორისო მდგომარეობაზე. მისმა გულახდილობამ ჩვენც ენა ამოგვადგმევინა და ვლაპარაკობდით, ვლაპარაკობდით და თარჯიმანი არ გვჭირდებოდა.

უკვე ერთმანეთს მეგობრულად ვურტყამდით მხარზე ხელს, მისამართებს ვაძლევდით, ვეპატიჟებოდით ჩვენს ქალაქში.

— ძალიან მომწონს თქვენი ქვეყანა, იქნებ ჩამოსვლაც მოვახერხო, — მეგობრულად გვეუბნებოდა მილიციელი. ირგვლივ კი მანქანები დიდ წრეს აკეთებდნენ, ჩვენ რომ არ დაგვჯახებოდნენ. მეგობრული შეხვედრა თითქმის შუა ქუჩაში მიმდინარეობდა და არავინ ფიქრობდა, რომ ჩვენ წესრიგს ვარღვევთ.

ჩვენ კი ვფიქრობდით, რომ მაინც მართლები იყვნენ ჩვენი ამხანაგები, აქ წამოსვლის წინ რომ გვიმტკიცებდნენ — პოლონური ძალიან ახლოა რუსულთანო.

მე ვიტყვი — ქართულთანაც.

არმაზ სანებლიძე

(გაგრძელება შემდეგ ნომერში)

სურათებზე: (ზემოთ) — ახალი ხიდი ვისლაზე. (ქვემოთ) — ქ. კრაკოვის ერთ-ერთი ქუჩა.

ფოტოები გ. თიკანაძისა

მხოლოდ შენიშვნები

ოლიმპიადა დამთავრდა. კარგად მიიღო მაყურებელმა, ტაში დაუკრა.

ნაკლი მაინც იყო და ამ ნაკლზე ვიტყვით.

„მოხეტიალე ვარსკვლავები“

ალბათ ეს იყო ის, რითაც განსხვავდებოდა წლევანდელი ოლიმპიადა დანარჩენისაგან.

ეს „ვარსკვლავები“ ისე მოულოდნელად ამობრწყინდნენ უნივერსიტეტის სცენაზე, რომ საქმეში ჩაუხედავ კაცს ფაკულტეტზე ახლადგამოვლინებული ტალანტები ეგონებოდა.

ქორეოგრაფიული ტექნიკუმის მოსწავლეები, ხალხური შემოქმედების სასწავლებლის სტუდენტები უნივერსიტეტის სცენაზე თავს ისე გრძნობდნენ, როგორც საკუთარ სახლში.

ზოგი მათგანი, თუმცა დიდი ბედოვლათი არ იყო, ორ ფაკულტეტს მოემსახურა (ასე დაემართათ ფიზიკოსებისა და ფილოლოგების საესტრადო ორკესტრებს), ზოგი სტუდენტების ზურგს უკან იმალებოდა, თუმცა თვითონ იყო წამყვანი (როგორც ღმოსავლეთმცოდნეების მომღერალთა გუნდში მოხდა), ზოგი არც აპირებდა დამალვას და ვერც შეძლებდა, რადგან მეტი თითქმის არავინ იყო სცენაზე (მათემატიკოსების ზოგიერთი ცეკვის დროს).

ოლიმპიადაზე თავის გამოჩენის სურვილი ბევრ ფაკულტეტს ჰქონდა. მაგრამ ზოგიერთმა თავი მხოლოდ იმით „გამოიჩინა“, რომ სხვისი მეშვეობით მოინდომა ფონს გასვლა.

იტყვიან, — ერთ თვეში ხომ ვერ მოვამზადებდითო მოცეკვავეებსა და მომღერლებს?

დიახ, ერთ თვეში მართლაც ვერ მოვამზადებდით მოცეკვავეებსა და მომღერლებს.

ტრადიცია დაირღვა, ტრადიცია გრძელდება...

იურისტების მომღერალთა გუნდი საუკეთესოდ ითვლებოდა უნივერსიტეტში. ეს იყო ტრადიცია. წელსაც შარშანდელი შემადგენლობით ვიხილეთ იურისტები, მაგრამ თუმცა ისმოდა მღერა, „ხმენაღ მხეცნი“, რასაკვირველია, „არ მოვიდიან“ (რომც მოსულიყვნენ, მორიგე კომენდანტები უმოსაწვევოდ რას შემოუშვებდნენ!..)

ეკონომისტების მომღერალთა გუნდმა დაისაკუთრა პირველობა.

იქნებ ეს დამკვიდრდეს ტრადიციად?

რომელიმე ერთმა ფაკულტეტმა, თითქოს აუცილებელიაო, მონაწილეობა არ უნდა მიიღოს ოლიმპიადაში.

ასეთი იყო ტრადიცია...

შარშან მათემატიკოსები არ გამოსულან, წელს გეოლოგებმა ვერ შეძლეს.

დიახ, ტრადიცია გრძელდება.

ეკონომისტები და ფილოლოგები კვლავ პირველი ადგილისათვის კამათობენ. ესეც ტრადიციაა.

უმჯობესია ცოტა და კარგი

ეს უდავოა და მართალი. მაგრამ როცა ცოტაა და არ ვარგა? დასავლეთევროპის ენებისა და ლიტერატურის ფაკულტეტი კომეტის გაელვებასავით გამოვიდა ოლიმპიადაზე. უცებ „გაიბრწყინა“ მაყურებელთა თვალწინ და კვალიც არ დაუტოვებია.

არ შეუძლიათ?

ძველი რომ დავივიწყოთ, შარშანდელი შილერის საღამო მათი მოწყობილი არ იყო? სპექტაკლს რომ თავი დაგვანებოთ და ერთი მოქმედება მაინც დაედგათ რომელსამე უცხო ენაზე, დაშავდებოდა რამე?

იურისტები გაცილებით მოიგებდნენ, პროგრამაში შეტანილი ყველა ნომერი რომ გამოეტანათ. რატომ არ გამოიყენეს გიორგაძე? რატომ არ ამღერეს მესაბლიშვილი?

უნივერსიტეტში ჩვენივე „ვარსკვლავები“ გვეყოფოდა, საქმეს გულით რომ მოვკიდებოდით. სხვისი ხელების შემყურე არასდროს ვყოფილვართ და ამ ოლიმპიადის ეს ცუდი მხარე მხოლოდ უსიამოვნო მოგონებად უნდა დარჩეს.

ჯ. კირქვაძე

უცხოური იუმორი

* * *

— რა ჰქენით, ასწავლეთ თქვენს ბიჭს ლაპარაკი?

— ლაპარაკი კი, მაგრამ ახლა გაჩუმება გვინდა ვასწავლოთ!

* * *

მ ა ს პ ი ნ ძ ე ლ ი (სტუმრებთან ერთად ღამის ნადირობიდან დაბრუნების შემდეგ): ყველანი ხართ?

ე რ თ - ე რ თ ი ს ტ უ მ რ ი ს ხ მ ა: ყველანი!

მ ა ს პ ი ნ ძ ე ლ ი — მადლობა ღმერთს. ესე იგი კურდღელი მომიკლავს.

* * *

მე საქმეზე მივდივარ, — უთხრა დიასახლისმა ახალ მოსამსახურეს, — არ დაგავიწყდეთ 9 საათზე ბავშვების დაძინება.

სახლში დაბრუნებული დიასახლისი შეეკითხა მოსამსახურეს, თუ როგორ იქცეოდნენ ბავშვები.

— ძალიან კარგად: ყველა წინააღმდეგობის გაუწევლად დაწვა. მაგრამ ის ერთი, უფროსი, მწითური, დიდი უხიაგი და ჯიუტი გყოლიათ. ძალით ჩავაგდე საწოლში.

— მწითური?! — შეჰკივლა დიასახლისმა, — იგი ხომ ჩემი ქმარია...

ახალი წიგნი

წიგნი კომპრომისების შესახებ

სტალინის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის გამომცემლობამ გამოსცა დოცენტ ქ. რაზმაძის წიგნი **„ვ. ი. ლენინი კომპრომისებისა და შეთანხმებების შესახებ“** (რედაქტორი ო. ნიორაძე).

წიგნი მიეძღვნა ვ. ი. ლენინის დაბადების 90 წლისთავს.

წიგნი შედგება სამი თავისაგან: I. კომპრომისებისა და შეთანხმებების მნიშვნელობა მარქსისტულ-ლენინური პარტიის მოღვაწეობაში, II. საბჭოთა კავშირის კომუნისტური პარტიის უმნიშვნელოვანესი კომპრომისები და შეთანხმებანი, III. საბჭოთა კავშირის კომუნისტური პარტიის კომპრომისებისა და შეთანხმებების მსოფლიო-ისტორიული მნიშვნელობა.

ავტორს მიზნად დაუსახავს სკკპ მოღვაწეობაში კომპრომისებისა და შეთანხმებების შესწავლა და გადმოცემა. შრომა წარმოადგენს აღნიშნული საკითხის შედარებით ფართო, სპეციალური გაშუქების პირველ ცდას.

პარტიის ტაქტიკის სფეროსადმი განკუთვნილი კომპრომისებისა და შეთანხმებების საკითხის განხილვისას ავტორი ეყრდნობა ვ. ი. ლენინის სახელმძღვანელო დებულებებს, რომელთა შორის არის ვ. ი. ლენინის მითითება იმის შესახებ, რომ ბოლშევიკების მთელი ისტორია, ოქტომბრის რევოლუციამდე და მის შემდეგაც, სავსეა სხვა პარტიებთან კომპრომისებისა და შეთანხმებების შემთხვევებით.

სკკპ მიერ განხორციელებული კომპრომისების ანალიზის საფუძველზე წიგნში ნაჩვენებია პრინციპულ საკითხებში კომპრომისების დაუშვებლობა, ნაჩვენებია, რომ პრინციპული პოლიტიკის განუხრელად გატარებისას, როგორც საშინაო ისე საგარეო პოლიტიკაში. პარტიამ უნდა გამოიყენოს მოქნილი ტაქტიკა, გაითვალისწინოს განვითარების მეტად რთული და მიხვეულ-მოხვეული გზა, შეახამოს ბრძოლის პირდაპირი და შემოვლითი გზები, პირდაპირი გზის უპირატესობის ცნობის ვითარებაში.

წიგნში სათანადო ადგილი ეთმობა სკკპ კომპრომისებისა და შეთანხმებების შემოქმედებითად გამოყენების საკითხს მოძმე მარქსისტულ-ლენინური პარტიების მიერ, როგორც სოციალისტურ, ისე კაპიტალისტურ ქვეყნებში; ნაჩვენებია რევიზიონიზმის წინააღმდეგ უკომპრომისო ბრძოლის აუცილებლობა.

წიგნში მოტანილი მასალა მოწმობს, რომ სკკპ ბრწყინვალედ დაეუფლა აღნიშნულ საკითხებს და რომ ამაშია მისი მიღწევების ერთ-ერთი გადამწყვეტი პირობა.

„მარქსიზმის დამოკიდებულება ისტორიის მიხვეულ-მოხვეული გზისადმი, არსებითად ჰგავს მის დამოკიდებულებას კომპრომისებისადმი. ისტორიის ყოველი ზიგზაგები, მობრუნება კომპრომისია, — კომპრომისი ძველსა, რომელიც საკმაოდ ძლიერი აღარ არის ახლის სრულიად უარსაყოფად, და ახალს შორის, რომელიც ჯერ კიდევ ძლიერი არ არის ძველის სრულიად დასამხობლად. მარქსიზმი არ უარყოფს კომპრომისებს, მარქსიზმს აუცილებლად მიაჩნია მათი გამოყენება, მაგრამ ეს სრულიადაც არ გამორიცხავს იმას, რომ მარქსიზმი, როგორც ცოცხალი და მოქმედი ისტორიული ძალა, მთელი ენერგიით იბრძვის კომპრომისების წინააღმდეგ. ვისაც არ შეუძლია შეითვისოს ეს, ვითომდა წინააღმდეგობა, მას მარქსიზმის ანაბანა არ გაეგება“ (ვ. ი. ლ ე ნ ი ნ ი).

IV საუნივერსიტეტო ოლიმპიადაზე კვლავ წარმატებით გამოვიდა გეოგრაფია-გეოლოგიის ფაკულტეტის სტუდენტი ლ. ზერაგია.

სურათზე: ლ. ზერაგია ასრულებს აღმოსავლურ ცეკვას.

ფოტო **ბ. ბაბუნიასი**

სურათზე: (წინა პლანზე) — ფიზიკის ფაკულტეტის II კურსის სტუდენტი ნუნუ ჰუაძე ფაკულტეტის სახარატო სახელოსნოში ოსტატ-მასწავლებელ ა. ქვლივიძის მეთვალყურეობით ამზადებს დეტალს ლაბორატორიის საჭიროებისათვის.

ფოტო **ბ. ბაბუნიასი**

უნივერსიტეტის სპორტი

მალე დაიწყება სტუდენტთა I რესპუბლიკური სპორტული თამაშები

მიმდინარე წლის 8 მაისიდან 22 მაისამდე ჩვენს დედაქალაქში ჩატარდება სპორტული თამაშები, სადაც მონაწილეობას მიიღებენ საქართველოს უმაღლესი სასწავლებლების გუნდები. სპორტული თამაშების პროგრამაში შედის სპორტის 22 სახე.

ცალკეულ სახეებში გამარჯვებულ გუნდებს უფლება ეძლევათ მონაწილეობა მიიღონ სტუდენტთა II საზაფხულო საკავშირო სპორტულ თამაშებში, რომელიც ივლისში ჩატარდება ქალაქ ხარკოვში.

უმაღლესი სასწავლებლების სპორტული კოლექტივები სისტემატურ წვრთნას გადიან, რათა საუკეთესო მაჩვენებლებს მიაღწიონ სპორტულ თამაშებში.

ჩვენი უნივერსიტეტის სპორტული კოლექტივებიც დიდი ხანია შეუდგნენ მზადებას ამ ასპარეზობისათვის. დაკომპლექტებულია გუნდები სპორტის თითქმის ყველა სახეში, გამონაკლისს შეადგენს მხოლოდ ისეთი სახეები, რომლებიც ჯერ კიდევ არ არის დანერგილი ჩვენს რესპუბლიკაში (ასეთებია შეილდოსნობა და ნიჩბოსნობა).

ვუსურვოთ ჩვენს სპორტულ კოლექტივებს სტუდენტთა I რესპუბლიკურ სპორტულ თამაშებში ღირსეულად დაიცვან უნივერსიტეტის სახელი.

„ბ“ კლასის გუნდების პირველობაზე

ქ. ერევანში ჩატარდა საკავშირო შეჯიბრება ფრენბურთში „ბ“ კლასის ქალთა გუნდებს შორის. შეჯიბრებაში მონაწილეობდნენ ჩვენი უნივერსიტეტის ფრენბურთელებიც. აქ პირველობისათვის იბრძოდა სულ 6 გუნდი (მოსკოვის, ერევნის, ბაქოს, მოლდავეთის, თბილისის თსუ და უკრაინის).

ჩვენმა ფრენბურთელებმა ყველა თამაში მაღალ სპორტულ დონეზე ჩაატარეს და მხოლოდ ერთი შეხვედრა წააგეს უკრაინელ ფრენბურთელებთან ანგარიშით 2:3.

შეჯიბრების ბოლო დღეს ჩვენი გუნდი შეხვდა მოსკოვის ფრენბურთელთა გუნდს და დაამარცხა იგი ანგარიშით: 3—2.

საერთო ჯამში ჩვენმა გუნდმა მეორე ადგილი დაიკავა. 1 ადგილზე მოსკოვის გუნდი გამოვიდა.

აგვისტოს თვეში ქ. ტულაში გაიმართება ფინალური შეჯიბრება „ბ“ კლასის გუნდებს შორის, რომელშიაც მონაწილე 6 გუნდს შორის ჩვენი ფრენბურთელებიც იქნებიან. ამ შეჯიბრებაში პირველ ოთხ ადგილზე გასული გუნდები 1961 წელს „ა“ კლასში გადავლენ.

ნ. კასრელიშვილი

დამთავრდა საუნივერსიტეტო ჩემპიონატი

ჩატარდა საჭადრაკო ჩემპიონატი უნივერსიტეტის 1960 წლის პირველობაზე. შეჯიბრებაში დიდ წარმატებას მიაღწია პიჰველთანრიგოსანმა — ჯემალ ბაბინეიშვილმა, რომელმაც 11 შესაძლებლიდან 9 ქულით პირველი ადგილი დაიკავა. მეორე ადგილზე გამოვიდა ა. ხელაშვილი (8,5 ქულა), მესამეზე — ლ. კორსავა (8 ქულა), შემდეგი ადგილები ასე განაწილდა: IV — ა. მეგრელიშვილი (7,5 ქ.). V — თ. ტაბაძე (6 ქ.), VI — IX ადგილებზე — ა. ტყეშელაშვილი, შ. ჯაფარიძე, ჯ. მებონია და ნ. ლობჟანიძე (4,5 ქულა თვითეულს), X — ი. ვეშაპიძე (4 ქ.), XI—XII — გ. ტერტერაშვილი და ბ. ჩიკვაიძე.

ო. ბამყრელიძე

რედაქტორი **ირ. ვეფხვაძე**

რედაქციის მისამართი: ქ. თბილისი, ი. ჭავჭავაძის გამზირი, № 1. ტელეფონი 2—38—34

ი. ბ. სტალინის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის გამომცემლობის სტამბა, ი. ჭავჭავაძის გამზირი, № 1. ტირაჟი 2 000 უე 02828